

Nora Jones a murit duminică, 15 iulie, în jurul miezului nopții. Pentru că ora decesului nu a putut fi stabilită cu certitudine – cu puțin înainte sau imediat după miezul nopții – nimeni nu a știut ulterior ce dată a decesului să graveze pe mica placă funerară. Ziua de 15 și-a avut adepții ei, dar la fel și cea de 16. Alții au sugerat că ar trebui inscripționați doar anii, cel al nașterii și cel al morții. Problema a tranșat-o domnul Mayflower, proprietarul firmei de pompe funebre din Somerville: a dat cu banul. Adepții zilei de 15 au avut câștig de cauză. Pe certificatul de deces a fost trecută aceeași dată.

Prezumtiva crimă s-a petrecut chiar la doamna Nora Jones acasă. Locuia singură-cuc undeva la mijlocul străzii Ulmilor, într-un imobil pe care unii vecini îl considerau mult prea spațios și costisitor pentru nevoile sale.

La parter, își înghebase un soi de mic birou, la care seara obișnuia să citească și să-și treacă în revistă facturile. Le nota cu atenție într-un catastif legat în coperte din piele artificială. Chiar acolo și-a găsit sfârșitul, în lumina micii veioze cu picior de alamă. Așa cum au presupus pe bună dreptate poliștii, fusese lovită în cap cu un corp contondent. Mai

precis, cu un ciocan de bătut șnițelele, avea să confirme apoi medicul legist. Amprenta armei improvizate se vedea clar imprimată în rana de pe occipitalul zdrobit al victimei. De altfel, polițiștii veniți la locul faptei au găsit ciocanul de șnițele chiar acolo, pe covorul țesut manual. Era plin de sânge și pe el erau lipite câteva fire din părul cărunt al celei care fusese Nora Jones. Așa că nu au existat dubii că arma crimei fusese descoperită, doar că au uitat să-i spună asta și legistului. Acesta, un domn pe nume Albert Holmes, se apucase de autopsie imediat ce trupul a ajuns la morgă, pentru că altceva tot nu avea de făcut. Somerville era un orășel cât o cutie de chibrituri.

Șeful poliției, inspectorul James Finch, era un om bătrân și istovit, care aștepta pensia ca pe o izbăvire. Nici măcar nu mai era invitat la serile de lectură sau la micile concerte organizate sâmbătă de protipendada orașului. Adormea imediat și sforăia cu bărbia în piept, punând pe toată lumea în situații penibile. Când macabra descoperire i-a fost anunțată, tocmai sosise la birou. Și-a ridicat mâinile spre tavan, a bâiguit ceva, apoi și-a luat pălăria și-a plecat spre adresa menționată la telefon de o femeie agitată.

Cadavrul Norei Jones a fost găsit luni dis-de-diminează, de o prietenă pe nume Sarah O'Toole. Încă de vineri stabiliseră la telefon să meargă în acea zi la cumpărături. Jones era interesată în achiziția unei noi măsuțe pentru cafea. O'Toole voia pur și simplu să caște gura și să stea la bârfe cu vânzătoarele de la magazinul de mobilă. Ajunsă în fața casei cu numărul 21, a sunat la ușă, dar nu a răspuns nimeni. Așa că a ocolit imobilul și s-a dus la intrarea din spate, pe care a găsit-o larg deschisă. I s-a părut neobișnuit, a susținut ea ulterior, cu atât mai mult

cu cât în ultimele zile „a simțit o inexplicabilă strângere de inimă și a visat foarte urât”. A intrat în bucătărie și de-acolo în sufragerie.

Nora Jones zăcea prăbușită peste birou, ca și cum s-ar fi aplecat prea mult ca să ia vreun obiect de acolo. O rază de soare strecurată prin obloanele de lemn secționa biroul în două, ca un drug de lumină. Părțile cufundate în semiîntuneric păreau bucățile unui animal imens, ghemuit pe covor. Dâra de lumină traversa chiar locul în care se afla creștetul victimei. Părul complet alb era plin de cheaguri de sânge, care sclikeau asemenea unei diademe de rubine.

Sarah O'Toole a început să urle. Ecoul sufrageriei înalte i-a întors urletul și când o pisică pe nume Sybille, care se apropiase pe nesimțite, a început să i se frece de picioare, a leșinat pur și simplu. Probabil că a fost un leșin scurt, pentru că, atunci când a deschis ochii, lungită pe parchet, pisica era lângă ea și o lingea pe nas.

Doamna O'Toole nu suporta pisicile. Dar, pentru că trăia într-o societate de doamne și domnișoare care se declarau mari iubitoare de asemenea feline, asta rămăsese mereu un secret numai al ei. Însă adevărul era că nu le suporta, așa că, atunci când a zărit-o pe Sybille lângă ea, i-a tras o palmă zdravănă peste capul târnat cu negru și s-a ales cu o zgârietură nu prea adâncă deasupra sprâncenei stângi. Sybille a dispărut undeva prin măruntaiele clădirii, iar doamna O'Toole s-a repezit la telefonul din hol și a sunat la poliție.

Pe când îi aștepta pe oamenii legii, s-a dus în vârful picioarelor, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu trezească pe cineva, și s-a mai uitat o dată la ceea ce considera deja a fi cadavrul doamnei Nora Jones. Drugul de lumină își schimbase puțin

nume frumos. Am o mătușă pe nume Sybille, care locuiește la Cardiff.

Doamna O'Toole îl lăasă în plata Domnului și ieși în curte, căutându-l cu privirea pe inspectorul Finch. Îl zări lângă chioșcul de vară. Se uita la niște pitici de grădină și fuma o țigară. O privi nefericit pe femeia care se îndrepta hotărâtă spre el.

– O grozăvie, spuse el.

– Așa e, spuse doamna O'Toole.

– Va trebui să sigilăm totul, spuse nehotărât inspectorul. Băieții au scotocit prin toată casa.

– Lipsește ceva? întrebă doamna O'Toole, alungând cu palma dreaptă un norișor subțire de fum de țigară pe care vârul i-l sufla în față.

– De unde să știu?! exclamă inspectorul. Nu pare să fie forțat nici un sertar, nu există urme de răvășire. Totul e-n ordine. Însă nu putem ști ce avea doamna Jones în casă. Cum putem afla ce avea doamna Jones în casă? se întrebă el cu voce tare, ca și cum întregul viitor al anchetei urma să depindă de acest detaliu fundamental.

– Eu știu ce avea în casă, spuse cu aplomb doamna O'Toole. Știe și Ramona, fata aia din America de Nord care vine în fiecare vineri la curățenie. Dacă mă lași să arunc o privire, pot să vă spun dacă lipsește ceva. Știu și unde își ținea Nora bijuteriile. Și nu aveți decât să verificați la HSBC dacă a scos recent bani din cont. Eu nu cred, dar cine știe... Nu păstra bani-gheață în casă. Nu pentru că se temea de hoți, pentru că nu avem hoți pe-aici, dar o făcea din principiu. Dar altceva voiam să vă spun, domnule Finch.

– Ce anume? întrebă inspectorul, ușor speriat. Știți că va trebui oricum să dați o declarație, nu-i așa?

– Cred că Nora a fost ucisă în timp ce ședea la birou, spuse pe un ton sumbru doamna O'Toole.

– Probabil că așa a fost, conveni inspectorul.

O ciocârlie începu să cânte vioaie într-un arțar, și privirea șerifului se îndreptă involuntar într-acolo. Întotdeauna găsisse enervant cântecul păsărilor, mai puțin pe cel al cocoșului de munte.

– Asta s-a întâmplat aseară, pentru că Nora era îmbrăcată în rochia de casă. Când se trezește dimineața, după ce se spală, se îmbracă de oraș, chiar dacă nu iese din casă.

– Interesant, spuse inspectorul. Cred că...

– Așadar, s-a petrecut seara, își reluă doamna O'Toole firul epic. Dar luminile din casă erau stinse. Nici veioza de pe birou nu era aprinsă.

– Ce chestie, comentă Finch.

– Cine stă la birou cu toate luminile stinse?! se întrebă retoric doamna O'Toole.

– Eu, spuse inspectorul. Uneori, mă simt mai bine pe întuneric.

– Nora avea caietul deschis, sublinie doamna O'Toole. Nota ceva în caiet. Pe birou sunt niște facturi. Lunea e ziua facturilor, așa că le primise în cursul zilei de ieri. Seara, s-a apucat să le treacă în caiet, cum făcea ea. Nu putea să o facă pe întuneric.

– Asta-i cu totul altceva, spuse Finch, ușor supărat. Credeam că întrebați așa, într-o doară, cine stă la birou cu luminile stinse. De-aia v-am răspuns așa. Dar ucigașul poate că avea o lanternă.

– Nu la ucigaș mă refer, ci la Nora, spuse răbdătoare doamna O'Toole.

– E pe undeva o scrumieră? întrebă inspectorul, care își terminase de fumat țigara.

– Afară din curte, în dreapta, este tomberonul, îi răspunse acru doamna O'Toole, privind desenul complicat al venelor sparte de pe nasul domnului Finch.

Polițistul numit Neil ieși cu pisica în brațe. Aceasta avea ochii închiși pe jumătate și torcea. Neil o scărpina sub bărbie. Doamna O'Toole se uita cu ură la felină.

– Animale nesimțite, spuse ea cu voce scăzută. Un câine ar fi urlat și ar fi luat-o la goană după ambulanța în care se afla trupul stăpânei lui. Și ar fi zăcut lângă mormântul ei zile-n șir, poate chiar săptămâni.

Își imaginează scena și aproape că o podidire lacrimile.

– Veniți acum la secție? auzi în spate vocea inspectorului. Pot să vă duc cu mașina.

– Și eu sunt cu mașina, îi spuse cu demnitate doamna O'Toole. Trebuia să merg cu Nora la magazinul de mobilă. Sărăcuța de ea, voia să-și cumpere o masuță nouă pentru cafea.

– Sărmana femeie! comentă domnul Finch. Cine o fi făcut așa ceva?!

– Asta va trebui să aflați dumneavoastră, spuse doamna O'Toole.

– Poate că ucigașul se află deja la sute de mile distanță, spuse prudent inspectorul, cu speranță în glas. Dacă ați terminat, sigilați tot, Neil. Ați adus destulă bandă?

– Dar poate că nu a plecat prea departe, sublinie doamna O'Toole. Poate că-i pe-aici, prin vecini, mai spuse ea, înfiorându-se.

– Nimeni din comunitatea noastră nu ar face așa ceva, spuse hotărât domnul Finch. Nu de aici. Toți ne cunoaștem între noi. Nici unul nu este un asasin.

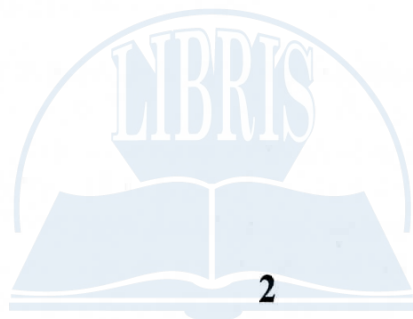
– Poate, îi replică doamna O'Toole și își așează mai bine pălăria pe cap. Poate că nu, poate că da. Cineva totuși a făcut-o. Cineva a ucis-o pe Nora Jones, prietena mea.

– Am găsit scara doamnei Jones sprijinită pe zidul casei, chiar acolo, schiță un gest vag domnul Finch. Poate că asasinul nu știa inițial că ușa din spate este descuiată și s-a gândit să urce spre una dintre ferestrele de sus. Unde își ținea doamna Jones scara, în șopron?

– Da, confirmă doamna O'Toole. Nu știu ce caută sprijinită de zid. Nora nu făcea nici un fel de reparații la casă. Puteți lua amprente de pe scară? întrebă ea curioasă.

– Nu, spuse inspectorul. Mai ales că azi-noapte a plouat cu găleata. M-am trezit pe la două dimineața și am închis fereastră dormitorului. Mergem?

În următoarele zile se întâmplară o mulțime de lucruri.

După efectuarea autopsiei, trupul defunctei a fost preluat de Societatea de pompe funebre The Gold Field, singura din oraș. Firma acesteia reprezenta un câmp înverzit, sub care scria cu litere de culoare albastră:

„Pentru decese sunați la orice oră“.

După ce rezolvă cu ajutorul unei monede de cincizeci de pence problema datei decesului doamnei Jones, domnul John Mayflower se trezi în fața alte dileme. Și anume aceea a sumei pe care putea să o cheltuiască pentru funeralii.

Avea sicrie scumpe, din stejar sau lemn exotic și diferite instalații sofisticate pentru păstrarea constantă a temperaturii din interior, de pildă, și cu mânere de alamă, dar avea și sicrie ieftine, din brad, cu mânere turnate din bronz și fără nici un fel de instalații. Piatra funerară putea să fie din marmură sau din granit. Mai era și chestiunea garniturii pentru sicriu, dantelată sau nu. Domnul Mayflower hotărî să-l consulte pe avocatul răposatei, domnul Nigel Hoggarth. Îi telefonă acestuia și stabiliră să ia prânzul împreună, la hanul Pelicanul și Egreta.

Nigel Hoggarth era un domn la 54 de ani, mereu bine îmbrăcat și sigur pe el. Era proprietarul și directorul singurului birou de avocatură din Somerville, Hoggarth & Asociații. Asociații nu existau decât în titulatura firmei, asemenea prietenilor imaginari ai unui copil fără prieteni.

– Anul acesta, toamna va veni devreme, îi mărturisi el domnului Mayflower, după ce comandară antreurile și câte o halbă de bere.

– De unde știi? îl întrebă mirat domnul Mayflower. Suntem abia în luna iulie.

– Au apărut o grămadă de cârțițe, spuse domnul Hoggarth. Când apar cârțițele la mijlocul verii, înscamnă că toamna va veni repede și iarna va fi aspră și lungă. Mereu s-a întâmplat așa. Nici nu știi de ce statul mai cheltuiește banii pe aparatură sofisticată și numai bună de aruncat la gunoi. Chestia asta am învățat-o de la bunicul meu, Dumnezeu să-l ierte! Mă lua cu el în grădină și-mi arăta mușuroaiele. Le număra în fiecare dimineață.

– Dar o cârțiță poate să facă mai multe mușuroaie, îi atrase atenția domnul Mayflower.

– Mereu îți place să te contrazici, pufni domnul Hoggarth. Vei vedea că am dreptate. Vom avea o toamnă timpurie.

– Nu știu ce sumă să aloc pentru funeraliile doamnei Jones, intră celălalt direct în subiect. Are testament?

– Are, confirmă prudent avocatul. Însă nu pot să-l deschid oficial acum.

– De ce? întrebă domnul Mayflower. Nu vreau să te prezez, dar sunt sigur că înțelegi faptul că situația are un anumit grad de urgență.

– Doamna Nora Jones este solvabilă, îl asigură domnul Hoggarth. Însă trebuie să o aștept pe nepoata ei pentru a deschide oficial documentul. Se numește Margaret Jones și locuiește la Glasgow, în Scoția. Am anunțat-o imediat ce am aflat de grozăvie. Vine cu mașina. Va locui chiar aici, la han. Nu a vrut să stea în casa aceea. Probabil că are acea teamă inexplicabilă față de locurile unde recent s-au înregistrat decese, violente sau nu. Mulți se tem de asemenea lucruri. De altfel, ea este moștenitoarea celei mai mari părți a averii doamnei Nora Jones. Își schimbă testamentul în fiecare an, în luna martie, ca și cum ar fi oficiat un ritual. Pe la mijlocul lunii, mă pregăteam să-i fac o vizită. Însă domnișoara Margaret Jones a fost mereu principalul beneficiar. Schimba doar niște detalii nesemnificative. Despre morți numai de bine, dar doamna Jones era uneori foarte chițibușară.

– Avere? se miră domnul Mayflower. Nu știam că doamna Jones avea avere.

– Era o femeie modestă și cumpătată, spuse avocatul. Dar și foarte pricepută la chestiuni financiare. Cu ani în urmă, a făcut niște investiții bune. Nu este bogată, însă bunurile ei valorează o sumă frumoasă. Nici casa nu e de lepădat. Prețurile au crescut mult în ultimii ani.

– Nu știu cine o va cumpăra, sublinie domnul Mayflower. Oamenii sunt superstițioși.

– Poate că va dori să o cumpere cineva dintr-un oraș mare, spuse domnul Hoggarth. Mulți oameni din asemenea locuri visează cu ochii deschiși să se mute într-un oraș mic și liniștit ca al nostru. La un preț rezonabil, nu cred că vor fi probleme cu vânzarea. Însă doar domnișoara Margaret Jones poate stabili

ce face cu acest imobil. Poate va intenționa să-l păstreze, cine știe?!

Un cap împăiat de cerb se holba cu ochi de sticlă la cei doi. Era atârnat de peretele lambrizat de lângă masă. O placă mică din alamă, prinsă de suportul din lemn al trofeului, spunea că cerbul fusese ucis în anul 1972 de sir Norman Maley, căpitan de Infanterie. Razele de soare filtrate de ferestrele cu vitralii zbârceau desene fără noimă pe dușumeaua din scânduri.

Chelnerul debarasă masa și le aduse felul principal. Domnul Mayflower comandase friptură de vițel cu mazăre. Domnul Hoggarth preferase plăcinta cu carne. Fuoare subțiri de aburi, ca niște stafii minuscule, se ridicau din farfuriile așezate pe masă.

– Cine crezi că a făcut-o? îl întrebă domnul Mayflower pe cel din fața lui. Cine a comis crima, vreau să spun.

Domnul Hoggarth înghiți duminicatul pe care tocmai îl mesteca și își șterse buzele cu șervetul. Își luă un aer meditativ.

– Cine știe, spuse el.

Apoi se gândi că de la un avocat lumea așteapta altfel de răspunsuri decât unul precum cel pe care tocmai îl dăduse. Absolvise un colegiu important. Dacă nu s-ar fi însurat imediat după terminarea facultății, poate că ar fi fost proprietarul unui cabinet mare, într-un oraș important. Sau cel puțin așa credea el. Într-un fel, el însuși era un om al legii, care știa cum merg lucrurile de felul ăsta.

– Am discutat cu inspectorul Finch, spuse el. Am înțeles că a fost folosit un ciocan pentru bătut șnițelele, care îi aparținea chiar victimei. Ceea ce este un indiciu foarte important.

– De ce? întrebă celălalt.

– Pentru că asta ne poate arăta că nu a fost o crimă cu premeditare, spuse sfătos domnul Hoggarth. Dacă cineva ar fi intrat prin efracție în casa doamnei Jones, cu intenția de a o ucide, și-ar fi adus o armă cu el.

– Poate că și-a adus, spuse domnul Mayflower și celălalt îl privi nervos. În ultima vreme, se enerva destul de ușor și simțea cum i se zbate o venă de pe frunte.

– Și dacă a adus o armă cu el, de ce nu a folosit-o?! întrebă el, uitându-se la domnul Mayflower ca un bullterrier la o vrabie. Eu îmi imaginez următorul scenariu, continuă el, accentuând cuvântul „scenariu“, pe care îl pronunță cu un vag accent italian. Cineva, nu se știe cine, una sau mai multe persoane au intrat pe la miezul nopții în casa doamnei Jones, folosind ușa din spate. Poate au intrat să fure, crezând că doamna Jones doarme deja, în dormitorul de la etaj și nu va auzi nimic. Numai că doamna Jones nu dormea. Așa că, în trecere prin bucătărie, asasinul sau asininii au luat ciocanul de bătut șnițelele, care cel mai probabil era undeva la vedere. Doamna Jones a fost lovită în cap cu acel ciocan și ucisă. După care criminalul sau criminalii au părăsit casa pe unde au venit.

– Și eu am vorbit cu inspectorul Finch, spuse domnul Mayflower și îi făcu semn chelnerului să îi mai aducă o bere. Și nu cred că așa au decurs lucrurile. Nici inspectorul Finch nu crede asta.

– Puțin îmi pasă mie ce crede Finch, replică arțăgos domnul Hoggarth. Nici măcar nu a absolvit un colegiu. A ajuns inspector numai datorită vechimii în poliție. Spune-mi tu mie ce caz a rezolvat Finch în toți acești ani?! A, da, uitasem: a găsit câinele pierdut al familiei Whitebridge, în pădurea Northfield.

– Ușa din spate nu a fost forțată, spuse domnul Mayflower.

– Poate că a uitat-o descuiată, îi replică celălalt.

– Poate. Dar tocmai atunci s-a nimerit să vină un hoț și un asasin?!
 – Există chei potrivite, spuse domnul Hoggarth, care simțea că fierbe. Există și șperacluri. Pentru Dumnezeu, despre ce discutăm aici?! De când te pricepi tu la chestii de-astea?!

– Nici tu nu te pricepi mai bine decât mine, îi replică rece domnul Mayflower. Poate că nu sunt decât un umil proprietar de societate de pompe funebre. Asta nu înseamnă că sunt un prost. Am fost ales de două ori membru în consiliul local.

– În urmă cu cincisprezece ani, spuse veninos domnul Hoggarth. Pe vremea Plantagenetilor. Eu sunt membru în consiliul local chiar acum.

– Eu nu m-am pretat să organizez picnicuri și tombole gratuite, spuse domnul Mayflower. Am principii. Nu vreau să cumpăr votul nimănui. Politica a ajuns un circ.

– Politica laburiștilor a ajuns un circ, ba, mai bine spus, mereu a fost un circ, zise domnul Hoggarth. Noi nu promitem marea cu sarea oamenilor, pentru ca după-aceea să ne întoarcem buzunarele pe dos și să punem biruri tot în spinarea celor care muncesc și produc profit pentru țară.

– Poate că doamna Nora Jones avea un amant, spuse domnul Mayflower, abandonând brusc discuția despre politică.

Domnul Hoggarth rămase cu gura căscată.

– Ce anume?! Ce ai spus? întrebă el.

– Un amant, șopti domnul Mayflower, aplecându-se ușor peste masă. Obrajii i se coloraseră într-o nuanță neplăcută de roz, ca de carne crudă. Inspectorul Finch mi-a spus că se ia în calcul o asemenea variantă. Cine te vizitează noaptea și cui îi deschizi ușa de bunăvoie?